

T 152475

การศึกษาสถาปัตยกรรมห้องแถวในเมืองเก่าสงขลา บริเวณถนนนครนอก, นครใน และนางงาม ครั้งนี้ เป็นการศึกษาเพื่อทำความเข้าใจในรูปแบบ องค์ประกอบ และพัฒนาการของสถาปัตยกรรมในพื้นที่อันเนื่องมาจากเหตุปัจจัยด้านต่าง ๆ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานที่จะใช้เป็นข้อมูลเรื่องประวัติศาสตร์สถาปัตยกรรมท้องถิ่น หรือเพื่อศึกษาวิจัยในเชิงเปรียบเทียบต่อไป

จากการศึกษาในครั้งนี้ ทำให้สรุปได้ว่าอาคารพักอาศัยในเมืองเก่าสงขลา สามารถแบ่งเป็นได้เป็น 4 กลุ่มตามอิทธิพลที่แสดงออก เรียงตามลำดับช่วงเวลาของการเกิดให้เห็นได้ดังนี้

1. สถาปัตยกรรมที่ได้รับอิทธิพลรูปแบบไทย
2. สถาปัตยกรรมที่ได้รับอิทธิพลรูปแบบจีน
3. สถาปัตยกรรมที่ได้รับอิทธิพลรูปแบบชิโน-โปรตุกีส
4. สถาปัตยกรรมที่ได้รับอิทธิพลตะวันตก

เหตุปัจจัยที่ทำให้เกิดการพัฒนารูปแบบสถาปัตยกรรมเป็นรูปแบบต่าง ๆ นั้น อาจสรุปได้ดังนี้

1. การเมืองการปกครอง
2. ชาติพันธุ์และคติความเชื่อ
3. เทคนิควิธีการ และวัสดุในการก่อสร้าง
4. ผลกระทบจากสงคราม
5. การเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ
6. ข้อกำหนดกฎหมายในการก่อสร้าง

สำหรับอาคารห้องแถวเมืองสงขลาทั้ง 4 กลุ่มที่ศึกษาพบนั้น มีลักษณะของการวางผังอาคารและการใช้พื้นที่ที่คล้ายคลึงกัน แต่ต่างกันที่ลักษณะทางภายนอก คือ รูปแบบตามอิทธิพลไทย จีน ชิโน-โปรตุกีส และตะวันตก และเทคนิควิธีการก่อสร้างที่ทันสมัยขึ้นเป็นลำดับ ตั้งแต่การก่ออิฐฉาบปูนแบบโบราณของอาคารห้องแถวแบบไทย และจีน พัฒนาเป็นคอนกรีตเสริมเหล็กในอาคารชิโน-โปรตุกีส และแบบตะวันตก ส่งผลให้จำนวนชั้นของอาคารเพิ่มจากชั้นเดียวหรือ 2 ชั้นในระยะแรก เป็น 3 ชั้นในระยะหลัง

457 42228 25: MAJOR ARCHITECTURE

KEYWORD: SHOPHOUSE/ CHARACTERS, ELEMENTS AND DEVELOPMENT/ SONGKHLA

ANUSORN KAMBUNG: SONGKHLA SHOPHOUSES: CHARACTERS, ELEMENTS AND DEVELOPMENT (1842-1961 AD.) ADVISOR: PROFESSOR PUSADEE THIPTUS, 168 pp. ISBN. 947-17-4557-5.

The study of shophouse architecture in the old city of Songkhla on Nakornnok, Nakornnai, and Nang-gnam road aimed at understanding the characters, elements, and development of the local architectures which were influenced by many factors. The findings of this study were meant to be primarily data on local historical architectures or to conduct comparative study research in the future.

The results of this study showed that the shophouses in the old city of Songkhla could be categorized into four groups according to the influences of their chronological timeframes as follows:

1. architecture influenced by the Thai style
2. architecture influenced by the Chinese style
3. architecture influenced by the Chino-Portuguese style
4. architecture influenced by the Western style

The factors that influenced the development of the architectural models can be summarized as follows:

1. politics and government
2. race and beliefs
3. techniques and materials used in construction
4. the impact of wars
5. changes in economics
6. construction acts

With the reference found from those four groups of shophouses, they were similar in the layout and the space; however, the exterior characters, which were the sideview and the construction techniques, were different. The sideviews were influenced by Thai, Chinese, Chino-Portuguese, and Western styles. Moreover, the old mason techniques were applied in Thai and Chinese style shophouses while the development of reinforced concrete techniques were applied in Chino-Portuguese and Western style shophouses. Consequently, the later constructed shophouses were three-story buildings rather than one or two-story buildings that had been previously constructed.